

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 183 (XXVII) — Nr. 381

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Mărti, 2 iunie 2015

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECRETE		
492.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui judecător	2
493.	— Decret privind eliberarea din funcție a unui procuror	2
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE		
	Decizia nr. 11 din 22 aprilie 2015 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală)	3–16

D E C R E T E
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind eliberarea din funcție a unui judecător

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 125 alin. (2) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. f) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 503/2015,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Ion Miloșioiu, judecător la Tribunalul Dâmbovița, se eliberează din funcție ca urmare a condamnării definitive pentru săvârșirea unei infracțiuni.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 28 mai 2015.
Nr. 492.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind eliberarea din funcție a unui procuror

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1) și ale art. 134 alin. (1) din Constituția României, republicată, ale art. 65 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 35 lit. a) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările ulterioare,

având în vedere Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 454/2015,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Domnul Gelu Gicu Moraru, procuror în cadrul Parchetului de pe lângă Curtea de Apel Bacău, delegat în funcția de procuror șef Secție judiciară la aceeași unitate de parchet, se eliberează din funcție ca urmare a pensionării.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

București, 28 mai 2015.
Nr. 493.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT ÎN MATERIE PENALĂ

DECIZIA Nr. 11**din 22 aprilie 2015**

Dosar nr. 612/1/2015

Mirela Sorina Popescu — președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului

Săndel Lucian Macavei — judecător la Secția penală

Lucia Tatiana Rog — judecător la Secția penală

Lavinia Valeria Lefterache — judecător la Secția penală

Ioana Alina Ilie — judecător la Secția penală

Silvia Cerbu — judecător la Secția penală

Simona Daniela Encean — judecător la Secția penală

Luciana Mera — judecător la Secția penală — judecător-raportor

Florentina Dragomir — judecător la Secția penală

Mihaela Ivănuș — magistrat-asistent

Administrative și Academia Română — Institutul de Cercetări Juridice „Andrei Rădulescu”.

A fost depus la dosar raportul întocmit de judecătorul-raportor, care a fost comunicat inculpatului C.G.I. și părții civile Agenția Națională de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Galați (D.G.R.F.P. Galați) potrivit dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură penală.

Atât inculpatul C.G.I., cât și partea civilă A.N.A.F., prin D.G.R.F.P. Galați, au comunicat punctele lor de vedere cu privire la chestiunea de drept supusă judecării.

Magistratul-asistent a mai precizat că, la data de 25 martie 2015, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — a transmis Adresa nr. 400/C/440/III-5/2015 din 24 martie 2015 prin care s-a adus la cunoștință că în cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu există în lucru nicio sesizare având ca obiect promovarea unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept cu care a fost sesizată instanța, fiind transmise totodată și concluzii scrise.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, doamna judecător Mirela Sorina Popescu, constatând că nu sunt alte cereri sau excepții de formulat, a acordat cuvântul domnului procuror Cosmin Grancea să susțină punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la problema supusă dezbaterii în Dosarul nr. 612/1/2015.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că sunt îndeplinite toate condițiile de admisibilitate a sesizării, în sensul că aceasta este formulată de un complet al unei instanțe investite cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, cauza se află în cursul judecării, problema de drept a cărei dezlegare se solicită nu a mai fost supusă examenului Înaltei Curți de Casație și Justiție, nestatuându-se asupra ei printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, iar de lămurirea respectivei chestiuni de drept depinde soluția ce va fi dată pe fondul cauzei de către Curtea de Apel Galați.

Pe fondul sesizării, a apreciat că, la momentul soluționării, trebuie să se aibă în vedere considerentele pe care Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii — le-a expus în Decizia nr. 17/2013 cu privire la încadrarea juridică în cazul în care se reține atât infracțiunea de contrabandă, cât și infracțiunea de evaziune fiscală.

În acest sens, Înalta Curte a reținut că infracțiunea de contrabandă constituie o infracțiune complexă, iar elementul material și scopul infracțiunii de evaziune fiscală sunt incluse în elementul material și în scopul infracțiunii de contrabandă. S-a constatat că această soluție nu împiedică soluționarea acțiunii civile, în sensul de a fi obligați inculpații la plata tuturor daunelor, taxele fiind datorate în considerarea bunurilor, și nu în considerarea încadrării juridice a faptei. Totodată, s-a făcut referire la jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

A susținut că dispozițiile legale care trebuie interpretate sunt identice în Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, și în Codul vamal comunitar, iar prevederile din Codul vamal comunitar au fost deja interpretate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, astfel

S-a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori — prin Încheierea de ședință din data de 4 februarie 2015 pronunțată în Dosarul nr. 1.116/316/2014, prin care, în temeiul art. 475 din Codul de procedură penală, se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept „dacă în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate ori se va dispune doar confiscarea bunurilor respective”.

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a fost constituit conform prevederilor art. 476 alin. (6) din Codul de procedură penală și art. 274 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Ședința a fost prezidată de către președintele Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție, doamna judecător Mirela Sorina Popescu.

La ședința de judecată a participat doamna Mihaela Ivănuș, magistrat-asistent în cadrul Secției penale, desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare.

Procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a fost reprezentat de domnul procuror Cosmin Grancea.

Magistratul-asistent a prezentat referatul cauzei, arătând că au transmis puncte de vedere asupra chestiunii de drept curțile de apel Bacău, Brașov, București, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Oradea, Pitești, Ploiești, Suceava, Târgu Mureș și Timișoara.

Totodată, asupra chestiunii ce formează obiectul sesizării au comunicat puncte de vedere prof. dr. V. Pașca din cadrul Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept și Științe

Încât soluția nu poate fi decât aceea care a fost deja pronunțată de instanța europeană.

A menționat că dispozițiile legale care trebuie interpretate sunt cele privind definiția dată datoriei vamale, precum și cele privind definiția dată nașterii și stingerii acestei datorii. În Codul vamal comunitar se prevede că datoria vamală reprezintă obligația unei persoane de a plăti cuantumul drepturilor de import, iar drepturile de import sunt taxele vamale și taxele vamale cu efect echivalent. Datoria vamală se naște, între altele, și prin introducerea ilegală de bunuri pe teritoriul comunității, din chiar momentul introducerii acestor bunuri. Datoria vamală se stinge, între altele, și prin confiscare, dar numai în situația în care această confiscare s-a produs înainte de acordarea liberului de vamă.

În interpretarea acestor dispoziții, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a pronunțat mai multe hotărâri, exemplificând Hotărârea Veli Elshani, prin care instanța europeană a statuat că fac obiectul unei introduceri ilegale pe teritoriul comunității mărfurile care, după trecerea de primul birou vamal situat în interiorul teritoriului comunității, nu au fost prezentate în vamă și nu au fost transportate spre acel birou vamal. S-a mai arătat că dispozițiile Legii nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, trebuie interpretate în sensul că, pentru a determina stingerea datoriei vamale, sechestrarea bunurilor trebuie să intervină înainte ca acestea să treacă de primul birou vamal situat în interiorul comunității. Dacă sechestrarea intervine după ce bunurile au trecut de primul birou vamal, acestea ajung să circule în interiorul comunității și constituie o amenințare la comerțul comunitar și la concurență, astfel încât ele trebuie să aibă regimul bunurilor care ar circula legal în interiorul comunității, urmând să fie supuse taxelor vamale.

Prin urmare, dacă sechestrarea bunurilor intervine după ce acestea au trecut de primul birou vamal, datoria vamală nu se stinge prin sechestrare și confiscare.

Totodată, în Cauza *Dansk Transport og Logistik*, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat și care este momentul exigibilității diverselor taxe, respectiv că faptul generator al accizei și al taxei pe valoare adăugată se produce în momentul în care aceste bunuri sunt introduse pe teritoriul comunității.

Având în vedere această jurisprudență a Curții de Justiție a Uniunii Europene și împrejurarea că infracțiunea de contrabandă a fost definită de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii — ca fiind o infracțiune complexă, care include infracțiunea de evaziune fiscală, a apreciat că trebuie să se răspundă sesizării strict cu privire la situația de fapt care a determinat problema de drept în cauză, în sensul că indisponibilizarea bunurilor introduse pe teritoriul comunității nu duce la stingerea datoriei vamale, cu excepția cazului în care ele au fost indisponibilizate înainte de a trece de primul birou vamal.

De asemenea, aceasta trebuie să fie soluția în toate situațiile care pot apărea, indiferent că bunurile trec prin vamă sau prin alte locuri decât cele care sunt stabilite pentru control vamal.

Un membru al Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală a solicitat reprezentantului Ministerului Public să precizeze în ce măsură problema cu care a fost investită Înalta Curte de Casație și Justiție impune lămurirea unor aspecte conexe, și anume: la ce taxe se referă datoria vamală, obligativitatea acordării accesoriilor fiscale, precum și temeiul confiscării, având în vedere sub acest ultim aspect concluziile scrise depuse de parchet, în cuprinsul cărora se face referire la dispozițiile art. 112 alin. (1) lit. a) din Codul penal.

Reprezentantul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat că hotărârea prealabilă nu ar trebui să cuprindă referiri la temeiul confiscării sau să cuprindă în considerente o expunere detaliată cu privire la acest aspect,

deoarece nu confiscarea reprezintă problema ce trebuie rezolvată, ci aspectul privind obligarea la plata taxelor vamale.

Dacă s-ar aprecia că temeiul confiscării este reprezentat de dispozițiile art. 112 alin. (1) lit. a) din Codul penal, nu s-ar putea dispune confiscarea prin echivalent, având în vedere prevederile art. 112 alin. (5) din Codul penal, care fac trimitere doar la lit. b)—e) ale art. 112 alin. (1) din Codul penal, însă nu aceasta este problema din speță, întrucât, în cauză, bunurile au fost indisponibilizate, deci ele există. De asemenea, hotărârile Curții de Justiție a Uniunii Europene se referă strict la situația când bunurile au fost indisponibilizate și urmează a fi confiscate.

În ce privește plata accesoriilor, există pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție o sesizare în sensul pronunțării unei hotărâri prealabile care are ca obiect plata accesoriilor în cazul săvârșirii infracțiunii de evaziune fiscală.

În concluzie, a apreciat că ar trebui ca sesizarea să fie soluționată limitat la situația introducerii ilegale a unor bunuri care au fost indisponibilizate și dacă în această situație se plătesc sau nu taxe vamale.

Președintele Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept în materie penală, constatând că nu mai sunt întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, reținându-se dosarul în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

Asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

Prin Încheierea de ședință din data de 4 februarie 2015 pronunțată în Dosarul nr. 1.116/316/2014, Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării de principiu a chestiunii de drept *„dacă în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate ori se va dispune doar confiscarea bunurilor respective”*.

II. Expunerea succintă a cauzei ce formează obiectul Dosarului nr. 1.116/316/2014 al Curții de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori

Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori a fost sesizată cu apelurile declarate de Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Bujor de partea civilă A.N.A.F., prin D.G.R.F.P. Galați, și de inculpatul C.G.I. împotriva Sentinței penale nr. 203 din 13 noiembrie 2014 pronunțate de Judecătoria Târgu Bujor în Dosarul nr. 1.116/316/2014.

Prin Rechizitoriul nr. 130/P/2013 din 8 iulie 2014 al Parchetului de pe lângă Judecătoria Târgu Bujor, înregistrat pe rolul Judecătoriei Târgu Bujor sub nr. 1.116/316/2014, în data de 9 iulie 2014 s-a dispus trimiterea în judecată a inculpatului C.G.I. pentru săvârșirea infracțiunii de contrabandă, prevăzută de art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare.

S-a reținut, în esență, că la data de 25 ianuarie 2010, în jurul orelor 10,30, inculpatul C.G.I. a plecat de la domiciliu, la volanul autoturismului marca Volkswagen Passat nr. BR 73 GCM, a trecut frontiera între România și Republica Moldova prin P.T.F. Oancea, județul Galați, și s-a deplasat în piața din localitatea Cahul, unde a luat legătura cu o persoană de sex masculin, pe care o cunoștea sub numele de Sașa, despre care știa că se ocupă cu vânzarea de țigări și electrocasnice și a stabilit cu aceasta să îi procure cantitatea de 5.000 de pachete de țigări de proveniență din Republica Moldova, pentru care urma să îi achite suma de 17.700 lei.

Conform înțelegerii, inculpatul s-a reîntors în România, intrând prin P.T.F. Oancea, județul Galați, în jurul orelor 14,30—15,00 și s-a deplasat în localitatea Roșcani, județul Galați, acesta fiind locul convenit cu cetățeanul moldovean pentru efectuarea tranzacției. A așteptat, în locația stabilită, până în jurul orei 22,00, când, în apropierea sa, au staționat două autoturisme cu numere de înmatriculare de Republica Moldova, din care au coborât două persoane de sex masculin. A discutat cu una dintre ele, pe nume Ion, care i-a înmânat mai multe colete învelite în folie neagră de plastic, în care se afla cantitatea de țigări solicitată, respectiv 5.000 de pachete, și căreia i-a achitat contravaloarea acestora, respectiv suma de 17.700 lei. După finalizarea tranzacției, inculpatul a încărcat coletele în mașina personală și s-a deplasat pe DN 26, județul Galați, cu intenția de a ajunge la domiciliu.

Pe raza localității Vlășcuța, comuna Măstăcani, județul Galați, inculpatul a fost oprit în trafic de un echipaj al poliției de frontieră, aflat în exercitarea atribuțiilor de serviciu. Cu ocazia controlului asupra autoturismului condus de inculpat au fost descoperite, atât în portbagaj, cât și în habitacul, coletele învelite în folie neagră de plastic. I s-a solicitat inculpatului să desfacă un colet, descoperindu-se în interior mai multe pachete de țigări marca Winston, având aplicat timbru de acciză Republica Moldova. Inculpatul a fost condus la sediul poliției de frontieră unde, în prezența sa, au fost deschise toate coletele pe care le transporta, constatându-se că acestea conțineau pachete de țigări de diferite mărci (Winston Silver, Winston Blue Super Slims, Glamour Azure Super Slims și Kent Nanotek), având aplicate timbre de acciză Republica Moldova.

S-a procedat la numărarea țigaretelor, rezultând cantitatea totală de 5.914 pachete, ce a fost ridicată de organele de poliție și depusă la camera de corpuri delictive a S.T.P.F. Galați, cu Dovada seria AAA nr. 05541 din data de 27 ianuarie 2010.

De asemenea, de la inculpat au fost ridicate și sumele de 487 lei și 2.550 euro, asupra cărora a fost instituită măsura asigurătorie a sechestrului.

Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale Galați a comunicat că se constituie parte civilă în cauză cu suma de 54.076 lei, reprezentând cuantumul drepturilor vamale și altor taxe datorate în vamă la data de 25 ianuarie 2010, aferente mărfurilor introduse/deținute ilegal în țară, la care se adaugă accesoriile prevăzute de lege pentru creanțele fiscale până la data plății integrale.

Prin Sentința penală nr. 203/13 noiembrie 2014 a Judecătorei Târgu Bujor s-a dispus, în baza art. 386 din Codul de procedură penală, raportat la art. 5 din Codul penal, schimbarea încadrării juridice a faptei reținute în sarcina inculpatului C.G.I., din infracțiunea de contrabandă, prevăzută de art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările următoare, în infracțiunea de complicitate la contrabandă, prevăzută de art. 26 din Codul penal (1969), raportat la art. 270 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare (faptă săvârșită la data de 25 ianuarie 2010) și condamnarea acestuia la pedeapsa închisorii de 1 (un) an și 6 (șase) luni și pedeapsa complementară a interdicției drepturilor prevăzute de art. 64 alin. (1) lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal (1969), pe o perioadă de 2 (doi) ani. S-a aplicat și pedeapsa accesorie constând în interdicția exercitării drepturilor prevăzute de art. 64 alin. 1 lit. a) teza a II-a și lit. b) din Codul penal (1969).

În temeiul art. 81 alin. 1 din Codul penal (1969), s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii pe durata unui termen de încercare de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni.

S-a respins, ca nefondată, acțiunea formulată de partea civilă A.N.A.F., prin D.G.R.F.P. Galați, privind obligarea inculpatului la plata sumei de 54.076 lei, reprezentând cuantumul drepturilor vamale și al altor taxe datorate în vamă la

data de 25 ianuarie 2010, aferente mărfurilor introduse/deținute ilegal în țară, la care s-au adăugat accesoriile prevăzute de lege pentru creanțele fiscale de la data de 25 ianuarie 2010, până la data plății integrale.

În temeiul art. 118 alin. 1 lit. e) din Codul penal (1969), s-a dispus confiscarea de la inculpat a 5.914 pachete de țigarete, depuse la camera de corpuri delictive a S.T.P.F. Galați.

În temeiul art. 404 alin. (4) lit. c) din Codul de procedură penală, s-a dispus ridicarea — la momentul rămânerii definitive a sentinței penale — a sechestrului asigurătorii instituite prin Ordonanța nr. 18/D/P/2010 din data de 29 martie 2010 a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție — Direcția de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism — Serviciul Teritorial Galați.

În ceea ce privește latura civilă a cauzei, instanța de fond a arătat că, potrivit dispozițiilor art. 277 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, când mărfurile sau alte bunuri care au făcut obiectul infracțiunii nu se găsesc, infractorul este obligat la plata echivalentului lor în lei. *Per a contrario*, atunci când mărfurile sau bunurile care au făcut obiectul infracțiunii de contrabandă se găsesc și sunt ulterior confiscate, infractorul nu va mai fi obligat la plata echivalentului lor în lei, în același sens pronunțându-se și instanța supremă prin Decizia penală nr. 1.644 din 1 aprilie 2003.

De asemenea, s-a mai învederat că, potrivit art. 256 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, datoria vamală se stinge prin: a) plata cuantumului drepturilor; b) remiterea cuantumului drepturilor; c) invalidarea declarației vamale depuse pentru un regim vamal ce implică obligația de plată a drepturilor; d) **confiscare**; e) distrugerea prin dispoziția autorității vamale; f) abandonul în favoarea statului; g) pierderea mărfurilor datorită cazului fortuit sau forței majore; h) scăderea cantitativă a mărfurilor datorită unor factori naturali, pentru partea corespunzătoare procentului de scădere.

Așadar, prin confiscarea bunurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, se realizează stingerea datoriei vamale aferentă bunurilor respective.

Deși în art. 256 alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, se prevede că stingerea datoriei vamale în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. d)—h) operează numai dacă situațiile s-au produs înainte de acordarea liberului de vamă, în cazul mărfurilor declarate pentru un regim vamal ce implică obligația de plată a drepturilor, este evident că această ipoteză nu se poate aplica în cazul mărfurilor introduse ilegal în țară prin alte locuri decât cele destinate controlului, fiind exclusă *de plano* într-o asemenea situație acordarea liberului de vamă de către autoritățile vamale.

A mai reținut instanța de fond că, prin obligarea, pe de o parte, a inculpatului la plata sumei de 54.076 lei, reprezentând cuantumul drepturilor vamale și altor taxe datorate în vamă la data de 25 ianuarie 2010, aferente mărfurilor introduse/deținute ilegal în țară, sumă la care se adaugă accesoriile prevăzute de lege pentru creanțele fiscale de la data de 25 ianuarie 2010 până la data plății integrale către partea civilă A.N.A.F., prin D.G.R.F.P. Galați și prin confiscarea, pe de altă parte, a celor 5.914 pachete de țigări, s-ar ajunge în fapt la o dublă sancționare, din punct de vedere material, pentru una și aceeași activitate infracțională.

Instanța de fond a mai constatat că pentru țigările care au făcut obiectul contrabandei nu s-a reușit intrarea acestora în circuitul comercial, fiind indisponibilizate în vederea confiscării de către autorități, astfel că inculpatul nu poate fi obligat la plata drepturilor vamale și altor taxe datorate în vamă la data de 25 ianuarie 2010, aferente mărfurilor introduse/deținute ilegal în țară, sumă la care să se adauge accesoriile prevăzute de lege pentru creanțele fiscale, astfel cum s-a solicitat de către partea civilă.

Pentru a putea fi atrasă răspunderea civilă delictuală a inculpatului este necesară întrunirea a patru condiții: să se fi cauzat un prejudiciu, să se fi săvârșit o faptă ilicită, între fapta ilicită și prejudiciu să existe raport de cauzalitate, fapta ilicită cauzatoare de prejudiciu să fi fost săvârșită cu vinovăție.

În cauză, instanța de fond a apreciat că nu este îndeplinită condiția privitoare la existența prejudiciului. Prejudiciul material presupune o lezare certă și actuală a patrimoniului celui care pretinde producerea prejudiciului respectiv. În cazul complicității la infracțiunea de contrabandă, care este o infracțiune de pericol, nu se poate vorbi despre producerea vreunui prejudiciu numai prin înlesnirea la introducerea în țară, în mod fraudulos, a unor mărfuri de contrabandă neurmată de introducerea respectivelor mărfuri în circuitul comercial și necauzându-se astfel vreun prejudiciu bugetului de stat.

Dacă s-ar fi reușit introducerea mărfurilor de contrabandă în circuitul comercial, evident s-ar fi produs o fraudare a bugetului de stat prin neplata drepturilor vamale și altor taxe datorate în vamă. În situația în care mărfurile de contrabandă sunt interceptate și, ulterior, confiscate de către autorități, prejudicierea bugetului de stat nu se produce, întrucât mărfurile respective nu au fost valorificate de către făptuitor și nici nu mai există vreo posibilitate ca prejudiciul să se producă în viitor.

Împotriva Sentinței penale nr. 203 din 13 noiembrie 2014 a Judecătoria Târgu Bujor au declarat apeluri Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu Bujor, partea civilă A.N.A.F., prin D.G.R.F.P. Galați, și inculpatul C.G.I. La termenul de judecată din data de 7 ianuarie 2015, inculpatul a declarat că înțelege să își retragă apelul formulat.

Procurorul și partea civilă au criticat hotărârea primei instanțe doar cu privire la latura civilă, arătând că în mod greșit s-a dispus respingerea acțiunii civile exercitate în cauză.

Instanța de apel a reținut că problema de drept care se ridică în cauză este aceea că, în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate ori se va dispune doar confiscarea bunurilor respective.

De asemenea, s-a arătat că în practica judiciară recentă această chestiune a fost una controversată, instanțele de judecată, inclusiv instanța supremă, adoptând soluții diferite.

Curtea de apel a mai observat că, în această materie, prin Decizia nr. 21 din 17 octombrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a respins ca inadmisibil recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție privind măsura de siguranță a confiscării speciale prevăzută de art. 118 alin. 1 lit. a) din Codul penal (1969), în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de art. 270 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, concomitent cu obligarea legală a inculpatului la plata sumelor reprezentând datoria vamală. Astfel fiind, chestiunea în discuție nu a primit o rezolvare din partea instanței supreme, după această decizie instanțele continuând să pronunțe soluții contradictorii.

Chiar dacă prin Nota nr. 8 din 14 ianuarie 2013 a Secției penale a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a încercat unificarea practicii judiciare în această materie, dificultățile generate de imprecizia sintagmei „zona în care se află primul birou vamal” au determinat pronunțarea, în continuare, de hotărâri judecătorești contradictorii.

Punctele de vedere ale părților

Procurorul și partea civilă au apreciat că instanța de fond a reținut eronat că datoria vamală s-a stins ca urmare a confiscării cantității de 5.914 pachete de țigări găsite asupra inculpatului, respectiv că prejudicierea bugetului de stat nu s-a produs întrucât țigările nu au fost introduse în circuitul comercial.

Potrivit dispozițiilor art. 4 pct. 13 și art. 4 pct. 14 lit. a) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, prin *datorie vamală* se înțelege obligația unei persoane de a plăti cuantumul drepturilor de import sau de export, iar prin *drepturi de import* se înțelege taxele vamale și taxele cu efect echivalent cu al taxelor vamale de plătit la importul de mărfuri.

Art. 202 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar, cu modificările ulterioare, prevede că datoria vamală la import ia naștere prin introducerea sau deținerea ilegală pe teritoriul vamal al comunității a mărfurilor supuse drepturilor de import.

Conform art. 224 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, datoria vamală la import ia naștere prin introducerea ilegală pe teritoriul României a mărfurilor supuse drepturilor de import, iar la art. 224 alin. (3) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, se arată că debitori sunt, printre alții, persoana care introduce ilegal mărfurile în cauză sau orice persoană care a cumpărat sau a deținut mărfurile în cauză ori care știa sau care trebuia să știe în momentul cumpărării sau primirii mărfurilor că acestea au fost introduse ilegal.

În cazul infracțiunii de contrabandă, urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru regimul vamal și producerea unei pagube bugetului de stat prin neplata taxelor vamale.

Pe de altă parte, în raport cu prevederile art. 206⁵ lit. b), art. 206⁶, art. 206⁷ lit. d), art. 131 și art. 136 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare (*Codul fiscal*), s-a apreciat că pentru țigările provenite din Republica Moldova, introduse ilegal pe teritoriul României, cu complicitatea inculpatului și găsite asupra sa, acesta datorează suma de 54.076 lei, plus accesorii.

Concluzia primei instanțe, în sensul că datoria vamală s-ar fi stins prin confiscarea pachetelor de țigări, este greșită deoarece, potrivit art. 256 alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, stingerea datoriei vamale în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. d) și lit. h) operează numai dacă situațiile s-au produs înainte de acordarea liberului de vamă în cazul mărfurilor declarate pentru un regim vamal ce îndeplinea obligația de plată a drepturilor. Or, în cauză, mărfurile nu au fost declarate la vamă, au fost introduse în țară în mod ilegal. Inculpatul a fost depistat cu țigările asupra sa după introducerea acestora în țară, iar nu în imediata apropiere a punctului de trecere al frontierei.

În sprijinul argumentelor învederate, procurorul și partea civilă au invocat jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene (Cauza C-459/07 — *Veli Elshani vs. Hauptzollamt Linz*).

Inculpatul, prin apărător ales, a arătat că în această problemă există o diversitate de soluții, însă soluția majoritară este în sens contrar celor susținute de procuror și partea civilă. În acest sens a depus la dosarul cauzei, cu titlu de practică judiciară, două hotărâri judecătorești prin care s-a dispus confiscarea, dar nu și obligarea inculpaților la plata datoriei vamale către stat.

În opinia inculpatului, prin hotărârea pronunțată, Judecătoria Târgu Bujor a aplicat un principiu de bază al dreptului, respectiv acela potrivit căruia o persoană nu poate fi obligată de două ori la plata unei datorii. Țigările au fost plătite de inculpat, dar acesta nu a rămas cu un folos și nici statul român nu a înregistrat vreo pierdere deoarece țigările nu au intrat în circuitul comercial. Statul român, în opinia inculpatului, ar realiza o îmbogățire fără just temei dacă s-ar admite acțiunea civilă.

În privința dispozițiilor art. 256 alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, a arătat că acestea sunt redactate într-un mod insuficient de clar, deoarece arată că „stingerea datoriei vamale în cazul de la alin. (1) lit. d) și h) operează numai dacă situațiile s-au produs înainte de acordarea liberului la vamă”. Or, în cazul de față nu s-a intrat în țară în mod legal cu țigările, pentru a se acorda „liber la vamă”.

În ceea ce privește jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene invocată de procuror, s-a arătat că aceasta se referă la alte situații, în care se presupune că bunurile au intrat legal în țară, dar ulterior au urmat alt circuit.

Punctul de vedere al Curții de Apel Galați

Membrii completului de judecată au avut opinii diferite asupra chestiunii în discuție.

Astfel, **unul dintre membrii completului** a apreciat ca fiind corect raționamentul instanței de fond, considerând că, în cazul infracțiunii de contrabandă, atunci când bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune doar confiscarea bunurilor respective.

Suplimentar față de argumentele prezentate de instanța de fond în motivarea soluției dispuse, s-a mai arătat că, potrivit art. 653 alin. (1) lit. a) din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 3.000 la 8.000 lei sustragerea de la controlul vamal a oricărui bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal. *În acest caz bunurile se confiscă.*

Potrivit art. 654 din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, în cazul contravențiilor prevăzute la art. 653 alin. (1) lit. a)–c), atunci când mărfurile nu mai pot fi identificate, contravenientul este obligat la plata unei sume egale cu valoarea în vamă a acestora, la care se adaugă drepturile de import și alte drepturi legal datorate reprezentând impozite și taxe ce se stabilesc la punerea în liberă circulație a mărfurilor. *Această măsură are același efect juridic ca și confiscarea mărfurilor în ceea ce privește stingerea datoriei vamale.*

S-a arătat că una și aceeași faptă, constând în sustragerea de la controlul vamal a oricărui bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal, poate constitui, după caz, infracțiunea de contrabandă sau contravenție de contrabandă, în funcție de valoarea bunurilor sau de frecvența faptelor într-o anumită unitate de timp.

Însă, în ceea ce privește contravenția de contrabandă, dispozițiile art. 654 din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc cu claritate ce se întâmplă în cazul în care bunurile nu se găsesc, autorul faptei fiind obligat la plata unei sume egale cu valoarea în vamă a acestora, la care se adaugă drepturile de import și alte drepturi legal datorate, reprezentând impozite și taxe ce se stabilesc la punerea în liberă circulație a mărfurilor.

În acest context s-a apreciat că aplicarea unui alt tratament sancționator, din punctul de vedere al răspunderii civile, în privința infracțiunilor de contrabandă, în sensul că autorul ar trebui obligat — chiar dacă față de bunurile obiect al infracțiunii se dispune confiscarea — și la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate, apare ca fiind o soluție cel puțin inechitabilă.

În opinia celui alt membru al completului, soluția corectă în cauză este aceea propusă de procuror și de partea civilă, în sensul că, pe lângă confiscarea țigărilor provenind din săvârșirea infracțiunii de contrabandă, instanța de fond ar fi

trebuit să dispună și obligarea inculpatului la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate.

Cu titlu exemplificativ au fost menționate mai multe hotărâri judecătorești identificate în jurisprudența Curții de Apel Galați, prin care s-a dispus condamnarea inculpaților pentru infracțiunea de contrabandă și s-a admis acțiunea civilă formulată de A.N.A.F., fiind obligați inculpații să plătească contravaloarea datoriei vamale, cu titlu de daune, cumulativ cu confiscarea bunurilor de contrabandă.

A fost însușită motivarea acestor hotărâri, în sensul că, potrivit art. 4 pct. 13 din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, cu modificările și completările ulterioare, prin *datorie vamală* se înțelege obligația unei persoane de a plăti cuantumul drepturilor de import sau de export, iar potrivit art. 4 pct. 14 lit. a) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, drepturile de import reprezintă taxele vamale și taxele cu efect echivalent cu al taxelor vamale de plătit la importul de mărfuri.

Potrivit prevederilor art. 224 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, datoria vamală la import ia naștere și prin introducerea ilegală pe teritoriul României a mărfurilor supuse drepturilor de import.

Aceeași reglementare este cuprinsă și în art. 202 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92 de instituire a Codului vamal comunitar, cu modificările ulterioare, unde se precizează că o datorie vamală la import ia naștere și prin introducerea ilegală pe teritoriul vamal al Comunității a mărfurilor supuse drepturilor de import și că debitor vamal este și orice persoană care a dobândit sau deținut mărfurile în cauză și care știa sau ar fi trebuit să știe, în mod normal, în momentul achiziționării sau primirii mărfurilor, că ele au fost introduse ilegal.

Prin Hotărârea Curții Europene de Justiție dată în Cauza 24—68 din data de 1 iulie 1969, având ca părți Comisia Comunității Europene împotriva Italiei, s-a statuat că toate taxele, indiferent de modul lor de aplicare, care sunt impuse în mod unilateral asupra mărfurilor ce traversează frontierele, fără a avea regimul strict al taxelor vamale, reprezintă taxe cu efect echivalent. Orice obligație pecuniară, indiferent de mărimea, destinația și modul de aplicare, care este impusă în mod unilateral asupra mărfurilor autohtone sau străine, pentru simplul motiv că acestea traversează o frontieră, și care nu este o taxă vamală în sensul strict al cuvântului, este o „taxă cu efect echivalent”. Așa fiind, hotărârea Curții Europene de Justiție se referă și la acciza și T.V.A.-ul percepute asupra mărfurilor care traversează frontiera României și reprezintă taxe cu efect echivalent cu al taxelor vamale, fiind incluse în drepturile de import.

În consecință, în mod nejustificat, instanța de fond a apreciat că din cuantumul despăgubirilor solicitate trebuie scăzută valoarea în vamă, cu alte cuvinte prețul la care au fost evaluate țigaretele, cu argumentul că acestea au fost supuse confiscării, fără să observe că măsura de siguranță a confiscării speciale se impunea pentru înlăturarea unei stări de pericol, având caracterul unei sancțiuni penale.

Nu pot fi primite susținerile potrivit cărora, odată ridicate țigaretele în vederea confiscării, datoria vamală nu s-ar mai datora, nefiind incidente dispozițiile art. 233 primul paragraf lit. d) din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/1992 al Consiliului de instituire a codului vamal comunitar, cu modificările ulterioare, sau cele ale art. 256 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, care instituie stingerea datoriei vamale în cazul confiscării, însă condiționat de producerea situației înainte de acordarea liberului de vamă, adică a sechestrării mărfurilor înainte de primul birou vamal situat în interiorul Uniunii Europene, conform celor statuate de Curtea de Justiție a Uniunii

Europene prin Hotărârea din 2 aprilie 2009 în Cauza C-459/2007 (*Veli Elshani împotriva C. Hauptzollamt Linz*).

De asemenea a fost însușită soluția adoptată prin Decizia penală nr. 542 din 14 februarie 2013, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția penală, în sensul că, dacă inculpații au fost surprinși în flagrant în momentul introducerii bunurilor pe teritoriul vamal, fără a se depăși zona în care se afla primul birou vamal, ei nu mai pot fi obligați și la plata drepturilor de import.

În speță s-a reținut că inculpații au fost prinși în flagrant în dimineața zilei de 22 iunie 2010, după ce preluaseră de pe malul râului Prut mai multe baxuri de țigări ce le fuseseră aduse de cetățeni moldoveni, descoperindu-se asupra lor cele 10.625 pachete de țigări marca „Plugaru”.

Prin Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene în Cauza C-230/08 din 29 aprilie 2010 s-a decis că art. 5 alin. (1) paragraful 3 și art. 6 alin. (1) din Directiva 92/12/CEE a Consiliului din 25 februarie 1992 privind regimul general al produselor supuse accizelor și deținerea, circulația și monitorizarea acestor produse, astfel cum a fost modificată prin Directiva nr. 96/99/CE a Consiliului din 30 decembrie 1996, trebuie interpretate în sensul că mărfurile puse sub sechestru în momentul introducerii pe teritoriul vamal al comunității, distruse simultan sau ulterior, fără ca ele să fi ieșit vreodată din posesia autorităților, nu au fost importate în Comunitate, astfel încât faptul generator al accizei în ce le privește nu se produce.

Dimpotrivă, mărfurile puse sub sechestru după ce au fost introduse ilegal pe acest teritoriu, și anume din momentul în care au ieșit din zona în care se află primul birou vamal situat în interiorul teritoriului respectiv, nu sunt considerate într-un regim de „suspendare a accizelor”, astfel încât faptul generator al accizei pentru aceste mărfuri se produce și, prin urmare, acciza devine exigibilă.

III. Punctele de vedere exprimate de către curțile de apel și instanțele de judecată arondate

La nivelul curților de apel și al instanțelor de judecată arondate s-au conturat două opinii:

În opinie majoritară, s-a susținut că, în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate.

În opinie minoritară, s-a apreciat că în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune doar confiscarea bunurilor respective.

IV. Jurisprudența națională în materie

Instanțele la care au fost identificate hotărâri judecătorești în această materie sunt: Curtea de Apel Brașov, Curtea de Apel București (Tribunalul București, Tribunalul Ilfov, Judecătoria Sectorului 5 București, Judecătoria Sectorului 6 București, Judecătoria Buftea), Curtea de Apel Cluj (Tribunalul Maramureș, Tribunalul Sălaj, Judecătoria Zalău, Judecătoria Jibou), Curtea de Apel Constanța (Tribunalul Constanța, Tribunalul Tulcea, Judecătoria Constanța, Judecătoria Babadag, Judecătoria Medgidia), Curtea de Apel Craiova (Judecătoria Craiova, Judecătoria Drobeta-Turnu Severin, Judecătoria Strehaia, Judecătoria Târgu Jiu), Curtea de Apel Galați (Tribunalul Galați, Judecătoria Brăila, Judecătoria Făurei, Judecătoria Târgu Bujor, Judecătoria Tecuci), Curtea de Apel Iași (Judecătoria Bârlad, Judecătoria Iași, Judecătoria Pașcani, Judecătoria Răducăneni, Judecătoria Vaslui), Curtea de Apel Oradea (Tribunalul Bihor, Tribunalul Satu Mare, Judecătoria Carei, Judecătoria Oradea și Judecătoria Satu Mare), Curtea de Apel Ploiești (Judecătoria Buzău, Judecătoria Câmpina), Curtea de Apel Suceava

(Tribunalul Botoșani, Judecătoria Botoșani, Judecătoria Dorohoi, Judecătoria Fălticeni, Judecătoria Gura Humorului, Judecătoria Câmpulung Moldovenesc, Judecătoria Săveni, Judecătoria Suceava) și Curtea de Apel Timișoara (Tribunalul Caraș-Severin, Judecătoria Lugoj, Judecătoria Moldova Nouă, Judecătoria Sânnicolau Mare, Judecătoria Oravița).

Unele dintre hotărâri au fost pronunțate în sensul că, în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate, iar celelalte hotărâri au fost pronunțate în sensul că, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii de contrabandă au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune doar confiscarea bunurilor respective.

V. Jurisprudența relevantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție

Cele mai multe hotărâri identificate în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție — Secția penală sunt în sensul opiniei majoritare exprimate de celelalte instanțe (cu titlu exemplificativ: deciziile penale nr. 3.759 din 16 noiembrie 2012, nr. 1.145 din 2 aprilie 2013, nr. 2.125 din 18 iunie 2013, nr. 2.864 din 25 septembrie 2013). În sensul opiniei minoritare a fost identificată Decizia nr. 1.644 din 1 aprilie 2003.

Din categoria deciziilor în interesul legii, relevantă este Decizia nr. 21 din 17 octombrie 2011, prin care Înalta Curte, investită cu problema de drept ce face obiectul sesizării de față, a respins ca inadmisibil recursul promovat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

În mod tangențial, chestiunea a fost abordată de Înalta Curte de Casație și Justiție și cu ocazia dezlegării altei probleme de drept, prin Decizia în interesul legii nr. 17 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2014.

VI. Jurisprudența relevantă a Curții de Justiție a Uniunii Europene

— Hotărârea din 4 martie 2004, *Viluckas și Jonusas*, C-238/02 și C-246/02;

— Hotărârea din 3 martie 2005, *Papismedov și alții*, C-195/03;

— Hotărârea din 2 aprilie 2009, *Veli Elshani împotriva Hauptzollamt Linz*, C459/07;

— Hotărârea din 29 aprilie 2010, Cauza C230/08, *Dansk Transport og Logistik împotriva Skatteministeriet*;

— Hotărârea din 1 iulie 1969, Cauza 24/68, *Comisia Comunităților Economice Europene împotriva Republicii Italiene*.

VII. Opinia specialiștilor consultați

În conformitate cu dispozițiile art. 476 alin. (10) din Codul de procedură penală raportat la art. 473 alin. (5) din Codul de procedură penală, a fost solicitată opinia scrisă a specialiștilor cu privire la chestiunea de drept ce formează obiectul sesizării.

Prof. dr. V. Pașca din cadrul Universității de Vest din Timișoara, Facultatea de Drept și Științe Administrative a comunicat un punct de vedere în care a precizat următoarele:

Indubitabil, infracțiunea prevăzută de art. 270 alin. (1) și alin. (2) lit. a) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, are ca urmare imediată producerea unei pagube bugetului public prin neplata taxelor vamale, ceea ce dă drept la despăgubiri.

Măsura confiscării speciale a bunurilor introduse în țară prin contrabandă nu înlătură dreptul la despăgubiri al A.N.A.F. — Direcția Regională pentru Accize și Operațiuni Vamale, având în vedere temeiurile juridice și finalitatea celor două măsuri.

Datoria vamală la import ia naștere și prin introducerea ilegală pe teritoriul vamal al României a mărfurilor supuse drepturilor de import [art. 224 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare], dispoziție care este conformă prevederilor art. 202 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92 de instituire a Codului vamal comunitar, în care se precizează că o datorie vamală la import ia naștere și prin introducerea ilegală pe teritoriul vamal al Comunității a mărfurilor supuse drepturilor de import.

Este adevărat că datoria vamală se stinge și prin confiscare, dar numai în situațiile în care aceasta s-a produs înainte de acordarea liberului de vamă [art. 256 alin. (1) și alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare], deoarece până la acordarea liberului de vamă bunurile nu sunt considerate intrate pe teritoriul României. În cazul introducerii ilegale prin alte locuri decât punctele de vamă pe teritoriul vamal al României a mărfurilor supuse drepturilor de import, este evident că nu se poate pune problema liberului de vamă.

În concluzie, datoria fiscală nu se confundă cu confiscarea specială, chiar dacă aceasta din urmă se dispune prin obligarea la plata echivalentului bunurilor confiscabile, care nu pot fi confiscate în natură.

Datoria vamală cuprinde: taxa pe valoarea adăugată, acciza, comisionul vamal și eventual alte taxe specifice și se datorează în cazul bunurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, prin locuri ilegale sau prin sustragere de la control vamal, indiferent de confiscarea în natură sau prin echivalent a bunurilor care au făcut obiectul infracțiunii.

În punctul de vedere transmis de Academia Română — Institutul de Cercetări Juridice „Acad. Andrei Rădulescu” se arată următoarele:

Ocrotind în mod generic controlul statului asupra circulației bunurilor și mărfurilor înspre și dinspre propriul teritoriu, incriminarea contrabandei este destinată să protejeze, pe lângă interesele de politică generală, a căror realizare este urmărită prin reglementarea importului și exportului unor categorii de bunuri sau mărfuri, și interesele financiare ale statului decurgând din taxarea bunurilor și a mărfurilor respective, în funcție de valoarea în vamă a acestora. În cazul importului de bunuri sau mărfuri, această taxare reprezintă și o condiție a legalității introducerii lor pe teritoriul vamal al României, tot astfel precum plata accizelor și a taxei pe valoare adăugată, de asemenea, în funcție de valoarea bunurilor sau a mărfurilor, reprezintă o condiție a legalității actelor juridice având ca obiect aceste bunuri sau mărfuri.

Potrivit Legii nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, datoria vamală la import ia naștere și prin introducerea ilegală pe teritoriul vamal al României a mărfurilor supuse drepturilor de import [art. 224 alin. (1) lit. a)], în momentul în care mărfurile sunt introduse ilegal [art. 224 alin. (2)], însă aceeași datorie vamală se stinge prin confiscare [art. 256 alin. (1) lit. d)], iar atunci când mărfurile sau alte bunuri care au făcut obiectul infracțiunii nu se găsesc, infractorul este obligat la plata echivalentului lor în lei (art. 277). Astfel, confiscarea apare ca o sancțiune constând în extinderea datoriei vamale dincolo de cuantumul obținut prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor până la chiar această valoare. În consecință, dispunerea confiscării bunurilor exclude obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată.

VIII. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea cheștiunii de drept

În urma comunicării raportului întocmit în temeiul art. 476 alin. (7) din Codul de procedură penală, atât inculpatul C.G.I., cât și partea civilă A.N.A.F. prin D.G.R.F.P. Galați au comunicat, conform dispozițiilor art. 476 alin. (9) din Codul de procedură

penală, punctele lor de vedere privind cheștiunea de drept supusă judecății.

Inculpatul C.G.I. a apreciat că o persoană nu poate fi obligată de două ori la plata unei datorii, susținând că stingerea obligației vamale se realizează prin confiscarea bunurilor.

Partea civilă A.N.A.F. prin D.G.R.F.P. Galați a apreciat că, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea inculpatului la plata prejudiciului reprezentând datoria vamală (ce include taxele vamale, acciza și taxa pe valoare adăugată), cu excepția situației în care identificarea și indisponibilizarea au intervenit înainte ca aceste mărfuri să treacă de primul birou vamal situat în interiorul Comunității Europene și înainte de acordarea liberului de vamă.

IX. Punctul de vedere al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

Prin concluziile scrise, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a susținut că, în cazul infracțiunilor de contrabandă prevăzute de Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale a bunurilor sau mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, în temeiul art. 112 alin. (1) lit. a) din Codul penal [corespondent al art. 118 alin. (1) lit. a) din Codul penal 1969], concomitent cu obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală numai în ipoteza în care acestea au trecut de primul birou vamal situat pe teritoriul vamal comunitar fără a fi fost prezentate în vamă și transportate spre acest birou vamal, în același sens fiind și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene.

X. Dispoziții legale incidente

Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare

„Art. 270. — (1) Introducerea în sau scoaterea din țară, prin orice mijloace, a bunurilor sau mărfurilor, prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal, constituie infracțiunea de contrabandă și se pedepsește cu închisoare de la 2 la 7 ani și interzicerea unor drepturi.

(2) *Constituie, de asemenea, infracțiune de contrabandă și se pedepsește potrivit alin. (1):*

a) *introducerea în sau scoaterea din țară prin locurile stabilite pentru controlul vamal, prin sustragere de la controlul vamal, a bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal, dacă valoarea în vamă a bunurilor sau a mărfurilor sustrase este mai mare de 20.000 lei în cazul produselor supuse accizelor și mai mare de 40.000 lei în cazul celorlalte bunuri sau mărfuri;*

b) *introducerea în sau scoaterea din țară, de două ori în decursul unui an, prin locurile stabilite pentru controlul vamal, prin sustragere de la controlul vamal, a bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal, dacă valoarea în vamă a bunurilor sau a mărfurilor sustrase este mai mică de 20.000 lei în cazul produselor supuse accizelor și mai mică de 40.000 lei în cazul celorlalte bunuri sau mărfuri;*

c) *înstrăinarea sub orice formă a mărfurilor aflate în tranzit vamal.*

(3) *Sunt asimilate infracțiunii de contrabandă și se pedepsesc potrivit alin. (1) colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal cunoscând că acestea provin din contrabandă sau sunt destinate săvârșirii acesteia.*

Art. 271. — Introducerea în sau scoaterea din țară, fără drept, de arme, muniții, materiale explozibile, droguri, precursori, materiale nucleare sau alte substanțe radioactive, substanțe toxice, deșeuri, reziduuri ori materiale chimice periculoase constituie infracțiunea de contrabandă calificată și se

pedepsește cu închisoare de la 3 la 12 ani și interzicerea unor drepturi, dacă legea penală nu prevede o pedeapsă mai mare.”

„Art. 274. — Faptele prevăzute la art. 270—273, săvârșite de una sau mai multe persoane înarmate ori de două sau mai multe persoane împreună, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani și interzicerea unor drepturi.

Art. 275. — Tentativa la infracțiunile prevăzute la art. 270—274 se pedepsește.”

„Art. 256. — (1) Fără a înlătura aplicarea dispozițiilor în vigoare cu privire la împlinirea termenului de prescripție extintivă și la imposibilitatea recuperării datoriei vamale în cazul constatării pe cale judecătorească a insolvabilității debitorului, **datoria vamală se stinge prin:**

- a) plata cuantumului drepturilor;
- b) remiterea cuantumului drepturilor;
- c) invalidarea declarației vamale depuse pentru un regim vamal ce implică obligația de plată a drepturilor;
- d) **confiscare;**
- e) distrugerea prin dispoziția autorității vamale;
- f) abandonul în favoarea statului;
- g) pierderea mărfurilor datorită cazului fortuit sau forței majore;

h) scăderea cantitativă a mărfurilor datorită unor factori naturali, pentru partea corespunzătoare procentului de scădere.

(2) **Stingerea datoriei vamale** în cazurile prevăzute la alin. (1) lit. d)—h) **operează numai dacă situațiile s-au produs înainte de acordarea liberului de vamă**, în cazul mărfurilor declarate pentru un regim vamal ce implică obligația de plată a drepturilor.”

Codul penal

„Confiscarea specială

Art. 112. — (1) Sunt supuse confiscării speciale:

a) bunurile produse prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală;

b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;

c) bunurile folosite, imediat după săvârșirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obținut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparținând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor;

d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală sau pentru a răsplăti pe făptuitor;

e) bunurile dobândite prin săvârșirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate și în măsura în care nu sivesc la despăgubirea acesteia;

f) bunurile a căror deținere este interzisă de legea penală.

(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. b) și lit. c), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporționată față de natura și gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ținând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce și de contribuția bunului la aceasta. Dacă bunurile au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârșirii faptei prevăzute de legea penală, se dispune confiscarea lor în întregime.

(3) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. b) și lit. c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparțin infractorului, iar persoana căreia îi aparțin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora, cu aplicarea dispozițiilor alin. (2).

(4) Dispozițiile alin. (1) lit. b) nu se aplică în cazul faptelor săvârșite prin presă.

(5) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit alin. (1) lit. b)—e) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani și bunuri până la concurența valorii acestora.

(6) Se confiscă, de asemenea, bunurile și banii obținuți din exploatarea bunurilor supuse confiscării, precum și bunurile produse de acestea, cu excepția bunurilor prevăzute în alin. (1) lit. b) și lit. c).”

Codul de procedură penală

„Obiectul și exercitarea acțiunii civile

Art. 19. — (1) Acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

(2) Acțiunea civilă se exercită de persoana vătămată sau de succesorii acesteia, care se constituie parte civilă împotriva inculpatului și, după caz, a părții responsabile civilmente.

(3) Când persoana vătămată este lipsită de capacitate de exercițiu sau are capacitate de exercițiu restrânsă, acțiunea civilă se exercită în numele acesteia de către reprezentantul legal sau, după caz, de către procuror, în condițiile art. 20 alin. (1) și (2), și are ca obiect, în funcție de interesele persoanei pentru care se exercită, tragerea la răspundere civilă delictuală.

(4) Acțiunea civilă se soluționează în cadrul procesului penal, dacă prin aceasta nu se depășește durata rezonabilă a procesului.

(5) Repararea prejudiciului material și moral se face potrivit dispozițiilor legii civile.”

XI. Raportul asupra chestiunii de drept supuse dezlegării

Opinia judecătorului-raportor este în sensul că, în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea inculpatului la plata despăgubirilor reprezentând datoria vamală (ce include taxele vamale, după caz, accizele și taxa pe valoare adăugată), **cu excepția situației în care** identificarea și indisponibilizarea au intervenit înainte ca aceste mărfuri să treacă de primul birou vamal situat în interiorul Comunității Europene și înainte de acordarea liberului de vamă.

XII. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorul-raportor și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, reține următoarele:

A. Cu privire la admisibilitatea sesizării

În conformitate cu dispozițiile art. 475 din Codul de procedură penală: „*Dacă, în cursul judecății, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective și asupra căreia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.*”

Sunt îndeplinite toate condițiile prevăzute de art. 475 din Codul de procedură penală, deoarece:

— un complet de judecată al Curții de Apel Galați, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, a constatat că există o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective; în acest sens, Curtea de Apel Galați este investită cu soluționarea apelurilor declarate de Parchet și partea civilă, prin care se solicită obligarea inculpatului la plata despăgubirilor civile, concomitent cu menținerea soluției de confiscare a bunurilor, pronunțată de instanța de fond, ceea ce

implică tranșarea problemei de drept ce face obiectul întrebării prealabile;

— până în prezent, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat, printr-o hotărâre prealabilă sau printr-un recurs în interesul legii, asupra chestiunii de drept;

— chestiunea de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

B. Referitor la chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită
 • *Acțiunea civilă alăturată acțiunii penale în cazul infracțiunii de contrabandă. Admisibilitate*

În concordanță cu doctrina penală și, așa cum se reține în considerentele Deciziei în interesul legii nr. 17 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2014, obiectul juridic al infracțiunii de contrabandă (a se vedea norma de incriminare la punctul X de mai sus) este unul complex, deoarece se apără atât regimul administrării impozitelor, taxelor, contribuțiilor și altor sume datorate bugetului general consolidat, cât și regimul frontierei de stat.

Obiectul juridic complex al infracțiunii de contrabandă apare ca evident prin comparare cu infracțiunea prevăzută în art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001 privind frontiera de stat a României, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare, potrivit căruia prin *infracțiune de frontieră* se înțelege fapta prevăzută de lege ca infracțiune, săvârșită în scopul trecerii ilegale peste frontiera de stat a persoanelor, mijloacelor de transport, mărfurilor sau altor bunuri.

Atât infracțiunea prevăzută de art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare, cât și infracțiunea de contrabandă presupun o conduită ilicită comună, descrisă ca atare în elementul material din conținutul constitutiv. În plus, infracțiunea de contrabandă are în vedere un scop specific, și anume sustragerea de la plata taxelor datorate statului.

Astfel, art. 8 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 105/2001, aprobată cu modificări prin Legea nr. 243/2002, cu modificările și completările ulterioare, prevede că trecerea frontierei de stat a mijloacelor de transport, mărfurilor și altor bunuri se face cu respectarea legilor care reglementează regimul vamal.

Obligațiile fiscale definite în art. 2 lit. e) din Legea nr. 241/2005, cu modificările ulterioare, („obligații fiscale sunt obligațiile prevăzute de Codul fiscal și de *Codul de procedură fiscală*”) includ taxele vamale prevăzute de Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare. Taxele vamale sunt incluse în Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Codul de procedură fiscală*), în art. 1 alin. (2) prevăzându-se că prezentul cod se aplică și pentru administrarea drepturilor vamale, iar în art. 2 alin. (2), că prezentul cod constituie procedura de drept comun pentru administrarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor sume datorate bugetului general consolidat. TVA și accizele intră la bugetul general consolidat al României.

Elementul material al infracțiunii de contrabandă constă în introducerea sau scoaterea din țară, prin orice mijloace, a bunurilor sau a mărfurilor, *prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal*, ori introducerea sau scoaterea din țară *prin locurile stabilite pentru controlul vamal, prin sustragere de la controlul vamal*, a bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal.

Potrivit art. 4 pct. 18 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, controlul vamal constă în „acte specifice efectuate de autoritatea vamală pentru a asigura aplicarea corectă a reglementărilor vamale și a altor dispoziții legale privind intrarea, ieșirea, tranzitul, transferul și destinația finală ale mărfurilor care circulă între teritoriul vamal al României și alte țări (...)”.

Obiectul material este reprezentat de bunurile care trebuie plasate sub un regim vamal, cunoscând că acestea provin din contrabandă sau sunt destinate săvârșirii acesteia.

Subiectul pasiv al infracțiunii de contrabandă este întotdeauna statul, ale cărui interese sunt afectate prin săvârșirea infracțiunii.

În concluzie, contrabanda — atât în varianta-tip, cât și în forma asimilată — reprezintă o infracțiune complexă, prin care se incriminează o modalitate specifică de sustragere de la plata taxelor, și anume prin introducerea sau deținerea bunurilor care au intrat în țară cu încălcarea regimului juridic al frontierei (a se vedea, în acest sens, Decizia în interesul legii nr. 17 din 18 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2014).

Cu toate acestea, producerea prejudiciului nu este prevăzută de norma de incriminare ca element constitutiv al laturii obiective a infracțiunii de contrabandă, așa încât nu este necesară îndeplinirea unei atari condiții pentru consumarea infracțiunii, contrabanda fiind o infracțiune de pericol, și nu de rezultat. Este firesc, căci scopul eludării sau sustragerii de la plata taxelor vamale nu se realizează întotdeauna și, pe cale de consecință, nu în toate situațiile se produce o pagubă în bugetul general consolidat al statului.

Urmarea imediată a infracțiunii de contrabandă constă într-o stare de pericol pentru regimul vamal legal și pentru încrederea în mărfurile care sunt introduse în circuitul comercial.

Aceasta nu exclude însă, în anumite ipoteze, producerea unor consecințe concrete, respectiv prejudicierea statului prin eludarea plății taxelor, ca urmare a sustragerii bunurilor sau mărfurilor de la controlul vamal.

Potrivit art. 19 alin. (1) din Codul de procedură penală, acțiunea civilă exercitată în cadrul procesului penal are ca obiect tragerea la răspundere civilă delictuală a persoanelor responsabile potrivit legii civile pentru prejudiciul produs prin comiterea faptei care face obiectul acțiunii penale.

În mod evident, între prejudiciul adus bugetului de stat prin neplata datoriei vamale și sustragerea mărfurilor sau bunurilor de la vămire prin oricare dintre acțiunile sau inacțiunile care constituie elementul material al infracțiunii de contrabandă, există o legătură directă de cauzalitate, ceea ce impune acordarea posibilității reparării acestui prejudiciu în cadrul procesului penal. Cererea de despăgubiri poate fi admisă de instanța penală, pentru că însăși fapta prin care sunt cauzate pagubele este incriminată de legea penală, chiar dacă producerea prejudiciului nu condiționează consumarea infracțiunii¹.

De altfel, prin Decizia în interesul legii nr. 1/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 404 din 6 mai 2004, Înalta Curte s-a pronunțat anterior cu privire la o situație similară, statuând asupra posibilității acordării de despăgubiri în cazul infracțiunilor complexe, atunci când între fapta incriminată și prejudiciu există legătură de cauzalitate, deși pagubele pretinse nu se circumscriu urmării imediate prevăzute de lege pentru infracțiunea dedusă judecății.

¹ G. Tudor, *Consecințe ale incriminării contrabandei în contextul integrării României în Uniunea Europeană. Stingerea datoriei vamale prin confiscarea mărfurilor care fac obiectul infracțiunii*, în Curierul judiciar nr. 4/2013.

Astfel, în considerentele deciziei mai sus menționate se precizează că „prin limitarea obiectului acțiunii civile la daunele cauzate numai de efectele care sunt consecința la care se face referire neechivocă prin textul legii penale incriminator al faptei deduse judecării instanței penale, s-ar deturna însuși sensul și scopul unei astfel de acțiuni, care constă în asigurarea unei juste și integrale reparări a prejudiciului cauzat. Imperativul bunei administrări a justiției, care impune exercitarea concomitentă a celor două acțiuni, nu poate permite fragmentarea pretențiilor civile în funcție de caracterul direct sau indirect al pagubelor produse, ca urmare a particularităților legăturii de cauzalitate dintre actul incriminat și efectele acestuia”.

Or, datorită scopului prevăzut expres de norma de incriminare, comiterea faptelor ce corespund elementului material al infracțiunii de contrabandă este, prin natura sa, generatoare de prejudiciu. Neperceperea sumelor legale convenite pentru operațiunile de trecere a bunurilor sau a mărfurilor peste frontieră constituie prejudiciu la bugetul statului, taxele vamale fiind instituite în scopul realizării veniturilor bugetare, dar și ca măsuri protecționiste în plan economic.

Măsura în care sunt întrunite condițiile răspunderii civile delictuale și în care se dovedește existența și întinderea prejudiciului, inclusiv prin raportare la dispozițiile legale specifice stabilirii datoriei vamale, vizează temeinicia acțiunii în pretenții exercitate de statul român și nu afectează admisibilitatea acțiunii civile alăturate acțiunii penale în cazul infracțiunii de contrabandă.

• *Măsura confiscării*

Spre deosebire de obligarea inculpatului la plata despăgubirilor, care se întemeiază pe răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie și are ca scop dezdăunarea persoanei prejudiciate prin faptul culpabil ce corespunde infracțiunii deduse judecării, confiscarea este o măsură de siguranță și constituie o sancțiune de drept penal ce are drept scop înlăturarea unei stări de pericol și prevenirea comiterii altor fapte prevăzute de legea penală.

În ambele cazuri, patrimoniul persoanei culpabile se diminuează corelativ cu trecerea în patrimoniul statului a unor bunuri sau valori, însă cele două măsuri au o natură, temeiuri juridice și scopuri diferite, așa încât pot coexista.

Este diferit și obiectul celor două măsuri: în cazul confiscării este vorba despre bunurile de contrabandă, pe când obligația de despăgubire are în vedere taxele vamale calculate la valoarea acestor bunuri.

Confiscarea specială își păstrează caracterul de sancțiune penală și atunci când bunurile nu se găsesc pentru a fi confiscate în natură și se dispune confiscarea prin obligarea la plata echivalentului bănesc al acestora. Pe când obligarea la plata unei sume de bani echivalente valorii bunurilor supuse confiscării este o măsură de siguranță, ca și confiscarea specială a bunurilor, căreia i se substituie, obligarea la plata taxelor vamale aferente bunurilor care au constituit obiectul infracțiunii de contrabandă, dacă acestea nu se mai găsesc, este o sancțiune materială bazată pe dispozițiile civile, dar și pe cele ce reglementează obligațiile fiscale.

În concluzie, datoria vamală nu se confundă cu confiscarea specială, chiar dacă aceasta din urmă se dispune prin obligarea la plata echivalentului bunurilor care nu pot fi confiscate în natură.

Referitor la temeiul confiscării, se constată că Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, nu conține prevederi exprese în cazul comiterii infracțiunii de contrabandă.

Anterior, art. 277 din legea mai sus menționată prevedea obligația confiscării echivalentului în lei a mărfurilor sau a altor bunuri care au făcut obiectul infracțiunii, în cazul în care acestea nu se mai găsesc, iar pentru situația bunurilor sechestrare se

aplicau dispozițiile generale ale confiscării speciale, respectiv art. 118 din Codul penal anterior.

Dispoziția legală din legea specială a fost abrogată prin art. 82 pct. 4 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, cu modificările ulterioare, fără a se putea ajunge la concluzia că, odată cu intrarea în vigoare a noului Cod penal, legiuitorul a manifestat voința de a exclude de la confiscare bunurile de contrabandă.

Pe de o parte, confiscarea este o măsură ce decurge din comiterea faptei penale, care declanșează aplicarea întregului tratament sancționator de natură penală, inclusiv a dispozițiilor de drept penal substanțial cu caracter general, chiar în lipsa unei reglementări speciale (în Codul penal intrat în vigoare la 1 februarie 2014 nu se mai prevede, similar cu art. 362 din Codul penal din 1969, că dispozițiile din partea generală a Codului penal se aplică și faptelor sancționate penal prin legi speciale, afară de cazul când legea dispune altfel).

Pe cale de consecință, sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 112 din Codul penal în vigoare privind confiscarea specială.

Pe de altă parte, măsura confiscării este în continuare prevăzută — atât de Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, cât și de Regulamentul de aplicare a Codului vamal — pentru situații de încălcare mai ușoară a dispozițiilor referitoare la importul și exportul de bunuri.

Astfel, autoritatea vamală este îndrituită să procedeze la reținerea bunurilor în vederea confiscării în cazul în care, după acordarea liberului de vamă, bunurile nu au fost preluate în cadrul termenului legal sau când nu s-a acordat liberul de vamă, pentru alte situații decât comiterea de infracțiuni [art. 96 alin. (1) din Legea nr. 86/2006], precum și în cazul comiterii de contravenții [art. 280 alin. (3) din aceeași lege].

De asemenea, art. 653 alin. (2) din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, prevede confiscarea bunurilor sustrate de la controlul vamal în cazul în care contravenția prevăzută la alin. (1) lit. a) are ca obiect produse accizabile, iar art. 653¹ se referă la confiscarea mijloacelor de transport dacă la săvârșirea contravențiilor prevăzute la art. 651—653 sunt folosite mijloace de transport modificate în scopul disimulării mărfurilor sau bunurilor. În toate cazurile, măsura confiscării este dispusă de autoritatea vamală. Cu atât mai mult, în cazul comiterii infracțiunii de contrabandă, măsura confiscării poate fi dispusă.

• *Posibilitatea de a dispune confiscarea bunurilor cumulativ cu obligarea inculpatului la plata datoriei vamale. Corelația între măsura confiscării și stingerea datoriei vamale*

Coexistența măsurii confiscării și a obligării inculpatului la despăgubiri civile se întemeiază, așadar, pe natura juridică compatibilă a celor două măsuri.

Admițând că infracțiunea de contrabandă este o infracțiune de pericol, nu se poate ignora faptul că este și o infracțiune susceptibilă să producă un prejudiciu material, prin neplata taxelor pe care bugetul public le-ar fi încasat în cazul unei operațiuni legale. Chiar dacă prin aplicarea cumulativă a confiscării și a obligării la despăgubiri civile se ajunge la o dublă sancționare din punct de vedere material pentru aceeași activitate infracțională, aceasta este justificată de diferențele existente între cele două măsuri, fapta inculpatului constituind atât temei al răspunderii penale, cât și temei al răspunderii civile delictuale.

Confiscarea bunurilor nu înlătură și nici nu înlocuiește plata sumelor datorate cu titlu de taxe și impozite către stat. Confiscarea bunurilor ce au făcut obiectul infracțiunii de contrabandă nu echivalează cu stingerea datoriei vamale. Faptul că, prin confiscare, bunurile nu mai intră în circuitul

economic, nu influențează acordarea despăgubirilor, cumularea celor două măsuri având un fundament legal, întemeiat pe rațiuni de politică penală, atât la nivel statal, cât și la nivel comunitar, de combatere a practicilor evazioniste, în general, și a contrabandei, în mod special, motiv pentru care nu se poate considera că statul ar realiza o îmbogățire fără just teme.

Potrivit art. 4 pct. 13 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, **datoria vamală** reprezintă obligația unei persoane de a plăti cuantumul drepturilor de import sau de export.

În conformitate cu art. 224 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, **datoria vamală la import ia naștere** și prin introducerea ilegală pe teritoriul vamal al României a mărfurilor supuse drepturilor de import, mai precis, **chiar în momentul în care mărfurile sunt introduse ilegal**, iar **debitorii** în aceste cazuri sunt: persoana care introduce ilegal mărfurile în cauză, orice persoană care a participat la introducerea ilegală a mărfurilor și care știa sau ar fi trebuit să știe că o astfel de introducere este ilegală, orice persoană care a cumpărat sau a deținut mărfurile în cauză și care știa sau ar fi trebuit să știe, în momentul achiziționării sau primirii mărfurilor, că acestea au fost introduse ilegal.

De asemenea, potrivit art. 232 din aceeași lege, **datoria vamală la export ia naștere** și prin scoaterea mărfurilor supuse drepturilor de export de pe teritoriul vamal al României fără declarație vamală, datoria vamală se naște **în momentul în care mărfurile părăsesc efectiv teritoriul vamal**, iar **debitorul** este persoana care a scos mărfurile, precum și orice persoană care a participat la această operațiune și care cunoștea sau ar fi trebuit să cunoască faptul că nu s-a depus o declarație vamală, deși aceasta ar fi trebuit să fie depusă.

Regula prevăzută de art. 237 din aceeași lege este aceea că **determinarea cuantumului drepturilor de import sau export se face pe baza elementelor de taxare din momentul nașterii datoriei vamale**.

Rezultă că, în cazul infracțiunii de contrabandă (ca formă frauduloasă de introducere pe teritoriul vamal a bunurilor și mărfurilor), prejudiciul se produce în momentul în care mărfurile sunt introduse ilegal sau, după caz, în momentul în care mărfurile părăsesc efectiv teritoriul vamal al României, pentru nașterea datoriei vamale și pentru calculul acesteia, implicit, pentru existența prejudiciului cauzat statului român, nefiind relevantă punerea în circulație a bunurilor sau a mărfurilor.

Un alt argument în defavoarea acordării de despăgubiri a fost modalitatea de reglementare a confiscării prin echivalent, în materia contravențiilor.

Dimpotrivă, se constată că și aceste dispoziții întăresc concluzia posibilității aplicării concomitente a celor două măsuri.

Într-adevăr, comparând dispozițiile din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu cele ale Regulamentului de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, se constată că fapte similare, constând în sustragerea de la controlul vamal a oricăror bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal, pot constitui, după caz, infracțiunea de contrabandă sau contravenția de contrabandă, în funcție de valoarea bunurilor sau de frecvența faptelor într-o anumită unitate de timp.

Astfel, conform art. 270 alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, constituie, de asemenea, infracțiunea de contrabandă:

a) introducerea în sau scoaterea din țară prin locurile stabilite pentru controlul vamal, prin sustragere de la controlul vamal, a bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal, **dacă valoarea în vamă a bunurilor sau a mărfurilor**

sustrase este mai mare de 20.000 lei în cazul produselor supuse accizelor și mai mare de 40.000 lei în cazul celorlalte bunuri sau mărfuri;

b) introducerea în sau scoaterea din țară, **de două ori în decursul unui an, prin locurile stabilite pentru controlul vamal, prin sustragere de la controlul vamal, a bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal, dacă valoarea în vamă a bunurilor sau a mărfurilor sustrate este mai mică de 20.000 lei în cazul produselor supuse accizelor și mai mică de 40.000 lei în cazul celorlalte bunuri sau mărfuri.**

Potrivit art. 653 alin. (1) lit. a) din Regulamentul de aplicare a Codului vamal al României, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 707/2006, cu modificările și completările ulterioare, constituie contravenție și se sancționează cu amendă de la 3.000 la 8.000 lei, sustragerea de la controlul vamal a oricăror bunuri sau mărfuri care ar trebui plasate sub un regim vamal. În acest caz, bunurile se confiscă.

Potrivit art. 654 din același Regulament: „În cazul contravențiilor prevăzute la art. 653 lit. a)–c), atunci când mărfurile nu mai pot fi identificate, contravenientul este obligat la plata unei sume egale cu valoarea în vamă a acestora, **la care se adaugă** drepturile de import și alte drepturi legal datorate reprezentând impozite și taxe ce se stabilesc la punerea în liberă circulație a mărfurilor. Această măsură are același efect juridic ca și confiscarea mărfurilor în ceea ce privește stingerea datoriei vamale.”

Conform art. 4 pct. 14 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, drepturile de import sunt: a) taxele vamale și taxele cu efect echivalent cu al taxelor vamale de plătit la importul de mărfuri; b) taxele agricole și alte taxe la import introduse prin reglementările privind politica agricolă sau prin reglementările specifice aplicabile anumitor mărfuri rezultate din transformarea produselor agricole, dacă este cazul.

Rezultă, așadar, că **suma confiscată în cazul contravențiilor nu include doar contravaloarea bunurilor neidentificate, ci și valoarea tuturor taxelor datorate pentru importul mărfurilor**.

Aceasta corespunde situației din cauzele penale ce au ca obiect infracțiunea de contrabandă, în care se poate dispune confiscarea bunurilor (sau a echivalentului în lei), cumulativ cu obligarea inculpatului la despăgubiri generate de eludarea regimului vamal. În realitate, este vorba despre aceleași valori care se fac venit la bugetul de stat, ceea ce diferă fiind natura măsurilor dispuse pentru partea care reprezintă datoria vamală (confiscare în cazul contravențiilor, despăgubiri civile în cazul infracțiunii de contrabandă).

Or, dacă atunci când fapta este mai puțin gravă, constituind contravenție, confiscarea mărfurilor se aplică concomitent cu obligarea legală la plata sumelor reprezentând datoria vamală, cu atât mai mult, atunci când fapta este mai gravă, constituind infracțiune, se impune aplicarea concomitentă a celor două măsuri².

Singurul caz de stingere a datoriei vamale prin confiscare este reglementat de art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, și vizează numai „situațiile care s-au produs *înainte de acordarea liberului de vamă*, în cazul mărfurilor declarate pentru un regim vamal ce implică obligația de plată a drepturilor”.

Toate dispozițiile referitoare la definirea, nașterea și stingerea datoriei vamale, precum și la definirea debitorilor din legea internă corespund dispozițiilor comunitare, respectiv art. 4 pct. 9, art. 202 și art. 233 din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92, cu modificările ulterioare.

² N. Cârlescu, *Evaziunea fiscală. Comentarii și exemple practice*, Editura C.H. Beck, București, 2012, pag. 56.

Potrivit mențiunilor din finalul Legii nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, Codul vamal român asigură aplicarea regulamentului comunitar mai sus menționat.

Orice nelămuriri cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor comunitare, dar și a dispozițiilor interne au fost înlăturate prin deciziile pronunțate de Curtea de Justiție a Uniunii Europene, obligatorii pentru instanțele interne. Chiar dacă nu se referă la situații de fapt identice cu cele specifice infracțiunii de contrabandă, deciziile respective, de interpretare a prevederilor comunitare, sunt relevante pentru problema de drept ce trebuie dezlegată.

Pe cale de consecință, pentru a stabili, în cazul infracțiunii de contrabandă, incidența cauzei de stingere a datoriei vamale — ce are ca efect exonerarea inculpatului de la plata despăgubirilor —, respectiv pentru interpretarea sintagmei din norma internă [art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare] „**stingerea datoriei vamale (...) operează numai dacă situațiile s-au produs înainte de acordarea liberului de vamă**”, trebuie avute în vedere următoarele:

Conform Hotărârii din 2 aprilie 2009, **Veli Elshani împotriva Hauptzollamt Linz**, C459/07: Art. 202 și art. 233 primul paragraf lit. d) din Regulamentul (CEE) nr. 2.913/92 al Consiliului din 12 octombrie 1992 de instituire a Codului Vamal Comunitar, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 2.700/2000 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2000, trebuie interpretate în sensul că, **pentru a determina stingerea datoriei vamale, punerea sub sechestru a mărfurilor neregulat introduse pe teritoriul vamal al Comunității trebuie să intervină înainte ca aceste mărfuri să treacă de primul birou vamal situat în interiorul acestui teritoriu**.

În Cauza **C-230/08, Dansk Transport og Logistik împotriva Skatteministeriet, Hotărârea din 29 aprilie 2010**, Curtea a decis:

În ceea ce privește interpretarea noțiunii „la introducerea ilegală a mărfurilor” (punctul 49): „în sensul articolului 202 din Codul vamal, au făcut obiectul unei «introduceri ilegale» pe teritoriul vamal al Comunității mărfurile care, **după trecerea frontierei terestre externe a Comunității, se găsesc pe acest teritoriu dincolo de primul birou vamal, fără să fi fost transportate spre acel birou vamal și fără să fi fost prezentate în vamă**, autoritățile vamale nefiind, prin urmare, înștiințate cu privire la introducerea mărfurilor respective de persoanele care răspund de executarea acestei obligații (Hotărârea din 2 aprilie 2009, Elshani, C-459/07, Rep, pct. 26)”.

Referitor la stingerea datoriei vamale (pct. 50): art. 202 și art. 233 primul paragraf lit. d) din Codul vamal trebuie interpretate în sensul că, pentru a determina stingerea datoriei vamale, **punerea sub sechestru a mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al Comunității trebuie să intervină înainte ca aceste mărfuri să treacă de primul birou vamal situat în interiorul acestui teritoriu** (a se vedea în acest sens Hotărârea Elshani, citată anterior, pct. 26).

Rațiunea acestei soluții este explicată de Curte, care precizează (pct. 51 și 52): „O astfel de apreciere este justificată, pe de o parte, de faptul că punerea sub sechestru cu confiscarea mărfurilor cu ocazia introducerii ilegale a acestora, prevăzută la articolul 233 primul paragraf litera d) din Codul vamal, constituie o cauză de stingere a datoriei vamale care trebuie să facă obiectul unei interpretări stricte (a se vedea Hotărârea Elshani, citată anterior, pct. 30). Astfel, acest articol răspunde necesității de a proteja resursele proprii ale Comunității, obiectiv căruia nu i se poate aduce atingere prin

instituirea unor noi cauze de stingere a datoriei vamale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 noiembrie 2002, SPKR, C-112/01, Rec., p. I-10655, punctul 31, și Hotărârea Elshani, citată anterior, pct. 31). Pe de altă parte, prezența pe teritoriul vamal al Comunității a unor **mărfuri introduse ilegal** presupune, în sine, un risc foarte ridicat ca aceste mărfuri să fie în final integrate în circuitul economic al statelor membre și ca, din momentul în care mărfurile au trecut de zona în care se află primul birou vamal situat în interiorul acestui teritoriu, să existe mai puține șanse ca acestea să fie descoperite în mod fortuit de autoritățile vamale în cadrul unor controale inopinate (Hotărârea Elshani, citată anterior, pct. 32).

Rezultă de aici că punerea sub sechestru a unor astfel de mărfuri, însoțită de confiscarea simultană sau ulterioară a acestora în sensul art. 233 primul paragraf lit. d) din Codul vamal, nu se poate traduce prin **stingerea datoriei vamale decât dacă această punere sub sechestru a fost efectuată înainte ca mărfurile respective să depășească zona în care se află primul birou vamal situat în interiorul teritoriului vamal al Comunității** (pct. 53)”.

Această ipoteză, reglementată și de art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, este aplicabilă în cazul infracțiunii de contrabandă, atât pentru varianta prevăzută de art. 270 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare — introducerea sau scoaterea din țară a bunurilor sau mărfurilor, *prin locurile stabilite pentru control vamal* — cât și pentru varianta reglementată de art. 270 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare — introducerea sau scoaterea din țară a bunurilor sau mărfurilor, *prin alte locuri decât cele stabilite pentru control vamal* — chiar dacă în ultima situație este exclusă de plano acordarea liberului de vamă de către autoritățile statale.

Rațiunea este însă aceeași ca și în cazul identificării și sechestrării bunurilor înainte de acordarea liberului de vamă, când sustragerea se face în locurile stabilite pentru controlul vamal, și anume că bunurile sau mărfurile respective, supuse unui regim vamal, nu au pătruns efectiv pe teritoriul statului (nu au fost identificate **după trecerea frontierei** — a se vedea Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene mai sus citată), ci doar s-a încercat introducerea frauduloasă a acestora, așa încât nu s-au creat condițiile pentru comercializare sau valorificare, în detrimentul dreptului statului de a controla activitatea de import și de a percepe taxele și impozitele aferente.

Conform art. 275 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, tentativa la infracțiunile prevăzute la art. 270—274 se pedepsește, deci este posibil ca și în cazul variantei reglementate de art. 270 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare — *introducerea mărfurilor prin alte locuri decât cele destinate controlului vamal* — inculpatul să fie prins înainte ca aceste mărfuri să fi depășit frontiera de stat, bunurile sau mărfurile fiind identificate și sechestrate la acest moment, respectiv **cu ocazia** introducerii ilegale și **nu după** ce a reușit introducerea lor ilegală (în acest sens, Hotărârea din 29 aprilie 2010, Cauza C-230/08, *Dansk Transport og Logistik împotriva Skatteministeriet*, pct. 58).

În atare situație, pentru aceeași rațiune ca și în cazul variantei prevăzute de art. 270 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, dacă mărfurile respective, supuse unui regim vamal, nu au pătruns efectiv pe teritoriul statului (nu au fost identificate **după trecerea frontierei**), datoria vamală nu s-a născut și nu se datorează,

neputând fi acordate despăgubiri, caz în care se dispune doar confiscarea bunurilor sechestrate.

În egală măsură, excluderea *de plano* a acordării liberului de vamă pentru varianta prevăzută de art. 270 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, nu poate fi folosită drept argument pentru inaplicabilitatea, în acest caz, a restricției prevăzute de art. 256 alin. (2) din aceeași lege, în sensul că stingerea datoriei vamale intervine doar pentru situațiile care s-au produs *înainte de acordarea liberului de vamă*, cu consecința exonerării inculpatului de la plata despăgubirilor, în toate cazurile în care infracțiunea se comite prin alte locuri decât cele stabilite pentru controlul vamal.

Ambele variante normative ale infracțiunii de contrabandă (introducerea sau scoaterea din țară a bunurilor sau mărfurilor, *prin alte locuri stabilite pentru control vamal*, respectiv *prin locurile stabilite pentru controlul vamal*) corespund noțiunii de „introducere ilegală a mărfurilor” explicitată prin Hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene din 29 aprilie 2010 mai sus menționată, ca situație în care bunurile sau mărfurile au fost neregulat introduse pe teritoriul vamal al Comunității, fiind identificate și sechestrate **fără să fi fost prezentate în vamă**.

În concluzie, diferențierea de orice tip între cele două variante alternative ale infracțiunii de contrabandă ar determina soluții diferite pentru situații similare, inacceptabile din perspectiva principiului egalității de tratament juridic.

Sintetizând, dispozițiile art. 256 alin. (1) lit. d) și alin. (2) din Legea 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la stingerea datoriei vamale în cazul confiscării, sunt de strictă interpretare și nu operează în celelalte cazuri, respectiv dacă s-a reușit *trecerea frauduloasă a mărfurilor sau a bunurilor peste frontiera de stat* [și anume: din momentul în care au ieșit din zona în care se află primul birou vamal — pentru varianta prevăzută de art. 270 alin. (2) lit. a) și b) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare; după trecerea frontierei — pentru varianta reglementată de art. 270 alin. (1) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare]. În această situație, mărfurile și bunurile au depășit granița statală, așa încât se produc toate consecințele legale, iar confiscarea mărfurilor nu are drept efect stingerea datoriei vamale, fiind posibilă cumularea măsurii confiscării cu obligarea inculpatului la plata despăgubirilor.

Important este **faptul generator al datoriei vamale** (inclusiv al accizei și al taxei pe valoarea adăugată), care este explicat prin Hotărârea din 29 aprilie 2010 a Curții de Justiție a Uniunii Europene, C-230/08, *Dansk Transport og Logistik împotriva Skatteministeriet* (pct. 1, 2 și 3 din concluziile finale), rezultând că este vorba despre **introducerea efectivă a bunurilor și mărfurilor pe teritoriul vamal**, făcându-se diferență între două situații:

— mărfurile sunt puse sub sechestru **în momentul introducerii acestora pe teritoriul vamal al Comunității** (echivalent: înainte de a ieși din primul birou vamal, pct. 73 și 85 din hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene citată), caz în care se dispune doar confiscarea;

— mărfurile sunt puse sub sechestru **după ce au fost introduse ilegal pe acest teritoriu** (echivalent: din momentul în care acestea au depășit zona în care se află primul birou vamal — pct. 72 din hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene citată), caz în care se poate dispune atât confiscarea, cât și obligarea la plata despăgubirilor.

Bineînțeles, în toate cazurile, instanța trebuie să analizeze îndeplinirea cumulativă a tuturor condițiilor de temeinicie pentru aplicarea celor două măsuri.

Trebuie avută în vedere și împrejurarea că, potrivit dispozițiilor art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare: „*Sunt asimilate infracțiunii de contrabandă și se pedepsesc potrivit alin. (1) colectarea, deținerea, producerea, transportul, preluarea, depozitarea, predarea, desfacerea și vânzarea bunurilor sau a mărfurilor care trebuie plasate sub un regim vamal, cunoscând că acestea provin din contrabandă sau sunt destinate săvârșirii acesteia.*”

Drept urmare, în cazul infracțiunii de contrabandă, sunt asimilate autoratului unele forme ale participației penale, iar pe de altă parte, infracțiunea de tănuire este absorbită în infracțiunea de contrabandă, ceea ce produce efecte nu numai sub aspectul laturii penale, ci și referitor la soluționarea laturii civile.

În ce privește întinderea prejudiciului, în concordanță cu dispozițiile art. 4 pct. 13, 14 și 15 din Legea nr. 86/2006, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu art. 1, art. 2 alin. (1) lit. f) și g), titlul VI (Taxa pe valoarea adăugată) și titlul VII (Accize și alte taxe speciale) din Codul fiscal, se constată că datoria vamală include, pe lângă taxele vamale, și accizele, și TVA-ul, acestea din urmă reprezentând „taxe cu efect echivalent”.

Această concluzie a fost exprimată, de altfel, și prin cele două decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene mai sus menționate (C-459/07, *Veli Elshani împotriva Hauptzollamt Linz*; Cauza C-230/08, *Dansk Transport og Logistik împotriva Skatteministeriet*), dar și prin Hotărârea din 1 iulie 1969, Cauza 24/68, *Comisia Comunităților Economice Europene împotriva Republicii Italiene*, prin care au fost clarificate și chestiunile referitoare la „taxa cu efect echivalent”, precum și cele vizând momentul nașterii și stingerii obligației de plată a accizei și a taxei pe valoarea adăugată, după cum punerea sub sechestru a mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al Comunității a intervenit înainte sau după ce aceste mărfuri au trecut de primul birou vamal.

În același sens, trebuie menționată Decizia nr. 17 din 18 noiembrie 2013 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 35 din 16 ianuarie 2014), prin care s-a admis recursul în interesul legii și s-a stabilit că: „Fapta de a deține în afara antrepozitului fiscal produse accizabile supuse marcării, fără a fi marcate sau marcate necorespunzător ori cu marcaje false, peste limitele prevăzute de lege, cunoscând că acestea provin din contrabandă, constituie infracțiunea prevăzută în art. 270 alin. (3) din Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României.” Decizia prezintă relevanță pentru problema de drept ce face obiectul cauzei de față din perspectiva considerentelor, căci unul dintre argumentele aduse de parchet pentru soluția contrară deciziei, respectiv faptul că, în cadrul procesului penal ce are ca obiect infracțiunea de contrabandă, nu ar putea fi recuperate toate sumele datorate statului (taxe vamale, accize, TVA), a fost combătut, făcându-se referire atât la jurisprudența internă, cât și la cea a Curții Europene de Justiție („Hotărârile din 3 martie 2005, *Papismedov și alții*, C-195/03; din 2 aprilie 2009, *Veli Elshani*, C-459/07; din 4 martie 2004, *Viluckas și Jonusas*, C-238/02 și C-246/02; din 29 aprilie 2010, *Dansk Transport og Logistik*, C-230/08”).

Per a contrario, în cazul infracțiunii de contrabandă, acțiunea civilă exercitată pentru recuperarea prejudiciului produs prin neplata taxelor vamale este admisibilă și, pe calea acesteia, pot fi recuperate în totalitate taxele datorate pentru importul de mărfuri, respectiv taxele vamale, după caz, inclusiv accizele și taxa pe valoarea adăugată.

Pentru motivele arătate, în temeiul art. 475 și art. 477 din Codul de procedură penală,

ÎN ALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizarea formulată de **Curtea de Apel Galați — Secția penală și pentru cauze cu minori în dosarul nr. 612/1/2015**, prin care se solicită pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea de principiu a chestiunii de drept „dacă în privința infracțiunii de contrabandă, în cazul în care bunurile care fac obiectul infracțiunii au fost identificate și indisponibilizate în vederea confiscării, se va dispune atât confiscarea bunurilor respective, cât și obligarea autorului/autorilor la plata taxelor vamale, a accizelor și a taxei pe valoare adăugată, calculate prin raportare la valoarea în vamă a bunurilor confiscate ori se va dispune doar confiscarea bunurilor respective”.

Stabilește că, în cazul infracțiunii de contrabandă prevăzute de Legea nr. 86/2006 privind Codul vamal al României, se impune luarea măsurii de siguranță a confiscării speciale a bunurilor sau mărfurilor introduse ilegal pe teritoriul vamal al României, concomitent cu obligarea inculpaților la plata sumelor reprezentând datoria vamală, numai în ipoteza în care acestea au trecut de primul birou vamal situat pe teritoriul vamal comunitar fără să fi fost prezentate în vamă și transportate spre acest birou vamal.

Obligatorie de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, potrivit art. 477 alin. (3) din Codul de procedură penală.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 22 aprilie 2015.

PREȘEDINTELE SECȚIEI PENALE
A ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
judecător **MIRELA SORINA POPESCU**

Magistrat-asistent,
Mihaela Ivănuș

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

5 948368 830721